

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA KÉSZÍTÉSE A TERVEZŐ SZEMÉVEL

dr. Kukely György
Terra Stúdió Kft.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

MOTIVÁCIÓ

MOTIVÁCIÓ

- KONCEPCIÓ?
- TÖBB INVESZTÍCIÓ?
- TÖBB, JOBB VÁROSI FUNKCIÓ?
- ANTISZEGREGÁCIÓ?
- FUNKCIÓBŐVÍTŐ ÉS SZOCIÁLIS VÁROSREHABILITÁCIÓ?
- TÖBB DOTÁCIÓ?
- PRIORIZÁCIÓ?
- GLOBÁLIS VS. LOKÁLIS POZÍCIÓ?
- INNOVÁCIÓ? SPECIALIZÁCIÓ?

INSPIRÁCIÓ

INSPIRÁCIÓ

Eredmények:

- elkészült 155 ITS
- összesen kb. 50-70.000 oldal dokumentáció
- minden településen 100-200 oldalas, részletes megalapozó vizsgálat (sok helyen soha nem készült ilyen)
- országos, megyei tervekhez illesztett ITS-ek
- BM és államigazgatási szervek által ellenőrzött, jó minőségű stratégiák
- képviselőtestületi határozatok

Résztevők:

- több száz tervező
- több ezer résztvevő, véleményező

INTEGRÁCIÓ

INTEGRÁCIÓ

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

- **TERÜLETILEG**

- a város egészét és egyes részeit önmagában is fejleszti – területi célok
- akcióterületi tervezés: a beavatkozások szintjén területi **KONCENTRÁCIÓ**
- **REGIONALIZÁCIÓ** → városkörnyék bevonása → járási tervezés?

- **ÁGAZATILAG**

- ágazati elképzelések közötti **HARMONIZÁCIÓ** (eltérő előzmények!)
- komplex beavatkozások szinergiái
- gazdaságfejlesztési fókusz + környezeti és szociális jellegű fejlesztések
- a vidékfejlesztés és a területfejlesztés közötti kohézió?

- **FORRÁSAIBAN?**

- **ADDÍCIÓ**: EU-s + hazai források
- a magán és civil szektor fejlesztéseinek integrálása

FUNKCIÓ

FUNKCIÓ

- **SORVEZETŐ** a város 5-7 éves fejlesztéspolitikájában
- **STRATÉGIAI GONDOLKODÁS**
 - koherens célrendszer → *jövőkép, átfogó cél, tematikus cél, területi cél*
 - a célok és beavatkozások egyértelmű elkülönítése → *akcióterület, kulcsprojekt, hálózatos projekt*
- **OPERATIVITÁS**
 - végrehajtás kereteinek meghatározása (intézményrendszer, menedzsment, intézkedési terv)
 - feladatok, tennivalók meghatározása
 - indikatív ütemezés és költségbecslés
- **SZÁMONKÉRHETŐSÉG** (eredmények, indikátorok)

ITERÁCIÓ

ITERÁCIÓ

Európai Unió

Partnerségi Megállapodás és
operatív programok

OFTK

járási, városkörnyéki elvárások

megyei fejlesztési tervek

civil ötletek

önkormányzati fejlesztési elképzelések

speciális jogszabályok

(Balaton, Budapesti agglomeráció)

lakossági, vállalkozói elképzelések

MOBILIZÁCIÓ
ADAPTÁCIÓ
LOKALIZÁCIÓ

MOBILIZÁCIÓ – ADAPTÁCIÓ – LOKALIZÁCIÓ

Kiemelt fontosságú témakörök, új kihívások:

- **MOBILIZÁCIÓ**

- egyre mobilisabb népesség → népességmegtartó képesség változása
- gyorsan változó társadalmi mobilitás → anyagi **DEPRIVÁCIÓ** veszélye
- mobilis tőke, gazdasági szereplők (tőkevonzás, tőkemegtartás)
- térbeli mobilitási igények, s ennek változó módjai

- **ADAPTÁCIÓ**

- klímaváltozás
- politikai – gazdasági környezet változása

- **LOKALIZÁCIÓ, SPECIALIZÁCIÓ**

- helyi sajátosságok érvényre juttatása
(**GLOBALIZÁCIÓ vs. LOKALIZÁCIÓ**)
- helyi erőforrások kiaknázása

(DE)REGULÁCIÓ

(DE)REGULÁCIÓ

„Integrált településfejlesztési stratégia: a településfejlesztési koncepcióban foglalt környezeti, társadalmi és gazdasági célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló középtávú fejlesztési program.”

(1997.évi LXXVIII.tv. 2.§ 12.)

- IVS: a Városfejlesztési Kézikönyv adott iránymutatást
- ITS: Építési törvény, 314/2012 Korm.hat – tartalmi, eljárásrendi előírások
 - az önkormányzatok partnerségi határozatot alkotnak a tervezési folyamatra
- **gyakorlati alkalmazhatóság problémái** – túlzott szabályozás
 - rendezési és stratégiai szemlélet közötti különbségek elfedése
 - a helyzetfeltárás túlságosan kötött tartalma, átfedések
 - az ITS-re vonatkozóan hiányos iránymutatás
 - államigazgatási eljárás túlzott kiterjesztése → minőség-ellenőrzés szempontjából társadalmi-gazdasági fejezetek + ASZT háttérbe szorulnak
- hosszútávú fejlesztési koncepció megújításának szükségessége!

KOOPERÁCIÓ
KOORDINÁCIÓ

KOOPERÁCIÓ – KOORDINÁCIÓ

- hatékony területi munkamegosztás kialakításának lehetősége
- régiós és megyei szinten összehangolt tervezés
- az egymással szoros kapcsolatban lévő településeken jellemzően ugyanazon tervezők bevonása
- a megyei tervezőkkel való szoros együttműködés (ITP-ITS)
- lehetőség a szomszédos települések céljainak összehangolására

PARTICIPÁCIÓ

KOMMUNIKÁCIÓ

PARTICIPÁCIÓ – KOMMUNIKÁCIÓ

- nem az önkormányzat, hanem a város stratégiája
- közösségi tervezés igénye – szkepticizmus
- hatékony, operatív önkormányzati menedzsment
 - Irányító Csoport, városi koordinátor
- műhelytalálkozók, munkacsoportok hozzáadott értéke
- az államigazgatási egyeztetés bürokratikus és nem minden esetben stratégiai fókuszú
- a társadalmasítási gyakorlat tapasztalatai:
 - legaktívabbak: *önkormányzati munkatársak, intézmények képviselői*
 - alacsony aktivitás: *szomszédos települések, vállalkozók*
 - hatékony és folyamatos **KOMMUNIKÁCIÓ** szerepe
- a városvezető aktívan képviselje a stratégiát! – kiemelt feladat!

~~VAJKÁCIÓ~~

AKCIÓ
REAKCIÓ
KORREKCIÓ
PROJEKTSZELEKCIÓ

AKCIÓ – REAKCIÓ – KORREKCIÓ – PROJEKTSZELEKCIÓ

„Az önkormányzat a stratégiát legalább négyévente áttekinti, ellenőrzi, és dönt arról, hogy

- a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,*
- b) módosítja, vagy*
- c) újat készít. „*

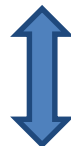
314/2012. Korm. rendelet 7.§

- változó külső és belső körülmények → dinamikus **REAKCIÓ**
- az ITS és a helyi ágazati tervek összhangjának megteremtése
- további tervek elkészítése (pl. SUMP, SEAP, kerékpárhálózati koncepció stb.)
- az ITS folyamatos felülvizsgálata: ütemezés, prioritások, monitoring, eredmények (évente?)
 - a stratégia alapján folyamatos **PROJEKTSZELEKCIÓ**
 - folyamatos projektfejlesztés, projektgenerálás a gazdasági szereplők bevonásával
- a végrehajtás 1. lépcsőfoka: cselekvési terv kidolgozása

OPTIMALIZÁCIÓ

OPTIMALIZÁCIÓ

A stratégiai gondolkodás határozza meg a projektgenerálást!

Jellemző a forrásorientált, projektalapú gondolkodás térnyerése

- Valós igényekre alapozott fejlesztések szükségesek
 - demográfiai, jövedelmi viszonyok figyelembe vétele (igényfelmérés, kihasználtsági terv stb.)
- **FENNTARTHATÓSÁGI SZEMPONTOK** figyelembe vétele!
 - a fenntartási-üzemeltetési szempontok hatékonyabb érvényesítése
 - kiválasztáskor előnyben az alacsonyabb fenntartási költségű beavatkozások

REFORMÁCIÓ

REFORMÁCIÓ

AZ ITS A VÁROSFEJLESZTÉS BIBLIÁJA

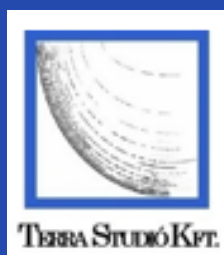
- reményteli jövőképet nyújt, s az ahhoz vezető utat is megadja
- meghatározza a gondolkodásmódot

Szemléletváltás szükségessége a stratégiaalkotásban és -használatban!

REFORMÁCIÓ

- nem lehet a támogatások minden áron való megszerzése a város célja!
- le kell fordítani az emberek nyelvére!
- forgatni, olvasni, használni kell!
- a döntéseket ez alapján, ennek szellemében kell meghozni!

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

TERRA STÚDIÓ Kft.
kukely.terra@prourbekft.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE